

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2072**od 22. rujna 2016.****o aktivnostima verifikacije i akreditaciji verifikatora u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 15. stavak 5. i članak 16. stavak 3.,

budući da:

- (1) Člankom 15. stavkom 5. i člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2015/757 utvrđuje se, redom, da će Komisija donositi delegirane akte kojima se utvrđuju daljnja pravila za aktivnosti verifikacije te metode akreditacije verifikatora. Budući da su te aktivnosti i metode u velikoj mjeri povezane, u ovoj se Uredbi primjenjuju obje spomenute pravne osnove.
- (2) Za provedbu članka 15. stavka 5. Uredbe (EU) 2015/757 potreban je opći okvir pravila kako bi se osiguralo da verifikatori koji imaju tehničke ovlasti za neovisno i nepristrano vršenje zadataka koji su im povjereni na usklađen način vrše ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama uspostavljenih u skladu s tom Uredbom.
- (3) Za provedbu članka 16. stavka 3. Uredbe (EU) 2015/757 potrebno je osigurati sinergiju između sveobuhvatnog okvira za akreditaciju uspostavljenog Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i posebnih značajki aktivnosti verifikacije i akreditacije koje se primjenjuju na emisije CO₂ iz pomorskog prometa. U skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, Uredba (EZ) br. 765/2008 treba se primjenjivati na aspekte akreditacije verifikatora koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) 2015/757.
- (4) Kako bi se osiguralo da dostavljeni podaci budu stabilni i pouzdani, nužno je osigurati da verifikaciju provode neovisni i ovlašteni verifikatori. U okviru sustava verifikacije i akreditacije trebalo bi se izbjegavati svako nepotrebno udvostručavanje postupaka i organizacija uspostavljenih u skladu s drugim pravnim instrumentima Unije jer bi to dovelo do povećanog opterećenja država članica ili gospodarskih subjekata. Stoga je primjereno oslanjati se na najbolje prakse proizašle iz primjene usklađenih normi koje je donio Europski odbor za normizaciju na temelju nadležnosti koju je dodijelila Komisija u skladu s Direktivom 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ (kao što su one koje se odnose na zahtjeve za tijela za potvrđivanje i verifikaciju stakleničkih plinova za upotrebu pri akreditaciji ili drugim vrstama priznavanja, te u pogledu općih zahtjeva za akreditacijska tijela koja vrše akreditaciju tijela za ocjenu sukladnosti, za što su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*), dokumentom EA-6/03 i ostalim tehničkim dokumentima koje je razvila Europska organizacija za akreditaciju.
- (5) Usklađenim pravilima za ocjenu planova praćenja, izvješćima o verifikaciji emisija i izdavanjem dokumenata o usklađenosti koje vrše verifikatori jasno bi se trebale definirati odgovornosti i aktivnosti verifikatora.

⁽¹⁾ SL L 123, 19.5.2015., str. 55.⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).⁽³⁾ Direktiva 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 204, 21.7.1998., str. 37.).

- (6) Da bi mogli zaključiti je li plan sukladan Uredbi (EU) 2015/757, pri ocjenjivanju plana praćenja verifikatori bi trebali provesti niz aktivnosti radi ocjene potpunosti, relevantnosti i sukladnosti informacija koje je podnijelo predmetno društvo u pogledu postupaka praćenja i izvješćivanja na brodu.
- (7) U skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1927 ⁽¹⁾, pri podnošenju plana praćenja na brodu društva mogu uputiti na informacije o postojećim postupcima i nadzoru na brodu, kako je obuhvaćeno usklađenim normama za kvalitetu, okoliš i gospodarenje energijom (kao što su EN ISO 9001:2015, EN ISO 14001:2015, EN ISO 50001:2011) ili u okviru Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću (ISM) ⁽²⁾ ili Plana za upravljanje energetsom učinkovitošću broda (SEEMP) ⁽³⁾. Kako bi se osigurao učinkovit pristup, verifikatori ih moraju moći uzeti u obzir u mjeri u kojoj su relevantni za praćenje podataka i izvještavanje o njima na temelju Uredbe (EU) 2015/757 i ove Uredbe.
- (8) Dostavljanje dokumenata i razmjena relevantnih informacija između društava i verifikatora ključni su za sve aspekte postupka verifikacije, posebno za ocjenu plana praćenja, provođenje ocjene rizika i verifikaciju izvješća o emisijama. Potrebno je uspostaviti skup usklađenih zahtjeva o pružanju informacija i dokumentima koji trebaju biti dostupni verifikatoru prije nego počne sa svojim aktivnostima verifikacije i u drugim fazama verifikacije.
- (9) Verifikator bi pri verifikaciji izvješća o emisijama trebao primijeniti pristup temeljen na rizicima u skladu s člankom 15. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2015/757. Analiza podložnosti dostavljenih podataka mogućoj značajnoj netočnosti ključan je dio postupka verifikacije i njome se utvrđuje kako bi verifikator trebao provesti svoje aktivnosti.
- (10) Svaki dio postupka verifikacije izvješća o emisijama, uključujući terenske posjete, usko je povezan s rezultatom analiza rizika netočnosti. Da bi ispunio zahtjev postizanja razumne sigurnosti, verifikator bi trebao imati obvezu prilagoditi jednu ili više verifikacijskih aktivnosti s obzirom na rezultate i informacije dobivene tijekom postupka verifikacije.
- (11) Kako bi se osigurala dosljednost i usporedivost praćenih podataka tijekom vremena u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2015/757, plan praćenja koji je ocijenjen zadovoljavajućim trebao bi verifikatoru biti referentna točka pri ocjeni izvješća o emisijama iz broda. Verifikator bi trebao ocijeniti jesu li plan i potrebni postupci ispravno provedeni. On obavješćuje društvo o bilo kakvim nesukladnostima ili netočnostima koje utvrdi. Verifikator izvješćuje o neispravljenim netočnostima ili nesukladnostima koje su dovele do značajnih pogrešaka u izvješću o verifikaciji te navodi da izvješće o emisijama nije usklađeno s Uredbom (EU) 2015/757 i ovom Uredbom.
- (12) Sve aktivnosti u postupku verifikacije za izvješća o emisijama međusobno su povezane i trebale bi rezultirati izdavanjem izvješća o verifikaciji koje sadržava izjavu o ishodu verifikacije. Razina sigurnosti trebala bi biti povezana s dubinom i detaljnošću aktivnosti verifikacije te načinom na koji je sročena izjava o verifikaciji. Usklađenim zahtjevima za vršenje aktivnosti verifikacije i izvješćima o verifikaciji osiguralo bi se da svi verifikatori primjenjuju jednake norme.
- (13) Aktivnosti verifikacije, uključujući ocjenu planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, trebali bi provoditi ovlašteni verifikatori i osoblje. Kako bi se osiguralo da je uključeno osobe ovlašteno za vršenje zadataka koji su im povjereni, verifikatori bi trebali uspostaviti i neprestano poboljšavati unutarnje postupke. Kriteriji za utvrđivanje je li verifikator ovlašten trebali bi biti jednaki u svim državama članicama te bi trebali biti provjerljivi, objektivni i transparentni.
- (14) Kako bi se promicala visoka razina kvalitete aktivnosti verifikacije, trebaju biti uspostavljena usklađena pravila za utvrđivanje je li verifikator ovlašten, neovisan i nepristran te stoga kvalificiran za provođenje potrebnih aktivnosti.

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1927 od 4. studenoga 2016. o predlošcima za planove praćenja, izvješća o emisijama i dokumente o usklađenosti u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji (SL L 299, 5.11.2016., str. 1.).

⁽²⁾ Donijela ga je Međunarodna pomorska organizacija (IMO) Rezolucijom skupštine A.741(18).

⁽³⁾ Pravilnik 22. MARPOL, Prilog VI.

- (15) Opći okvir pravila za akreditaciju pravnih subjekata potreban je kako bi se osiguralo da verifikatori imaju tehničke ovlasti da bi zadatke koji su im povjereni mogli vršiti neovisno, nepristrano i u skladu sa zahtjevima i načelima iz Uredbe (EU) 2015/757, Uredbe (EZ) br. 765/2008 i ove Uredbe.
- (16) U skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, članci od 4. do 12. Uredbe (EZ) br. 765/2008 trebali bi se primjenjivati na opća načela i zahtjeve za nacionalna akreditacijska tijela.
- (17) U skladu s uobičajenom praksom Komisije da se tijekom pripreme nacрта delegiranih akata savjetuje sa stručnjacima, u okviru Europskog foruma za održivu plovidbu (ESSF) uspostavljena je podskupina stručnjaka za verifikaciju i akreditaciju sustava MRV za pomorski promet, u kojoj su okupljeni stručnjaci iz država članica, industrije i ostalih relevantnih organizacija, uključujući organizacije civilnog društva. Ta je podskupina preporučila da se u ovu Uredbu uključi niz elemenata. Plenarna skupština ESSF-a prihvatila je 28. lipnja 2016. nacrt preporuka te podskupine,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju odredbe o ocjeni planova praćenja i verifikaciji izvješća o emisijama. Utvrđuju se i zahtjevi u pogledu ovlasti i postupaka.

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o akreditaciji i nadzoru verifikatora koje vrše nacionalna akreditacijska tijela u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „akreditacija” znači potvrda nacionalnog akreditacijskog tijela da verifikator ispunjava zahtjeve usklađenih normi u smislu članka 2. točke 9. Uredbe (EZ) br. 765/2008 i zahtjeve iz ove Uredbe te je stoga kvalificiran za provođenje aktivnosti verifikacije u skladu s Poglavljem II;
2. „nesukladnost” znači jedno od sljedećeg:
  - (a) za potrebe ocjenjivanja plana praćenja, da plan ne ispunjava zahtjeve iz članka 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/757 i Provedbene uredbe (EU) 2016/1927;
  - (b) za potrebe verifikacije izvješća o emisijama, da emisije CO₂ i ostale relevantne informacije nisu dostavljene u skladu s metodologijom praćenja opisanom u planu praćenja koji je akreditirani verifikator ocijenio kao zadovoljavajući;
  - (c) za potrebe akreditacije, svaki čin ili propust verifikatora koji je u suprotnosti zahtjevima iz Uredbe (EU) 2015/757 i ove Uredbe;
3. „razumna sigurnost” znači visoka, ali ne apsolutna razina sigurnosti, izražena pozitivno u izjavi o verifikaciji, o tome ima li u izvješću o emisijama podvrgnutom verifikaciji značajnih netočnosti;
4. „razina značajnosti” znači kvantitativni prag ili granična točka iznad koje verifikator netočnosti, pojedinačno ili zajednički, smatra značajnima;
5. „inherentni rizik” znači osjetljivost parametra u izvješću o emisijama na netočnosti koje bi mogle biti značajne, pojedinačno ili zajednički, prije no što se u obzir uzme učinak bilo koje povezane kontrolne aktivnosti;

6. „kontrolni rizik” znači osjetljivost parametra u izvješću o emisijama na netočnosti koje bi mogli biti značajne, pojedinačno ili zajednički s drugim netočnostima, i koje kontrolni sustav neće spriječiti ili otkriti i ispraviti na vrijeme;
7. „rizik neotkrivanja” znači rizik da verifikator neće otkriti značajne netočnosti;
8. „rizik verifikacije” znači rizik verifikatora (ovisno o inherentnom riziku, kontrolnom riziku i riziku neotkrivanja) kojim se izražava neprimjereno verifikacijsko mišljenje kad izvješće o emisijama sadržava značajne netočnosti;
9. „netočnost” znači propust, krivo prikazivanje ili pogreška u dostavljenim podacima, osim nesigurnosti dopuštene na temelju Uredbe (EU) 2015/757 i uzimajući u obzir smjernice koje je razvila Komisija o tim pitanjima;
10. „značajna netočnost” znači netočnost koja, prema mišljenju verifikatora, pojedinačno ili zajednički s drugim netočnostima, premašuje razinu značajnosti ili bi mogla na drugi način utjecati na ukupne prijavljene emisije ili druge relevantne informacije;
11. „teren”, za potrebe ocjenjivanja plana praćenja i verifikacije izvješća o emisijama broda, znači lokacija gdje se postupak praćenja definira i gdje se njime upravlja, uključujući lokacije gdje se relevantni podaci i informacije nadziru i pohranjuju;
12. „unutarnja verifikacijska dokumentacija” znači sva unutarnja dokumentacija koju je verifikator prikupio za bilježenje dokumentarnih dokaza i obrazloženje aktivnosti provedenih u cilju ocjene plana praćenja ili verifikacije izvješća o emisijama u skladu s ovom Uredbom;
13. „revizor sustava MRV za pomorski promet” znači član verifikacijskog tima odgovoran za ocjenjivanje plana praćenja ili verifikaciju izvješća o emisijama;
14. „neovisni ispitivač” znači osoba koju verifikator posebno imenuje za obavljanje unutarnjih aktivnosti pregleda te koja pripada istom subjektu, ali nije provela nijednu od aktivnosti verifikacije koje se pregledavaju;
15. „tehnički stručnjak” znači osoba koja pruža temeljito znanje i stručnost o određenom pitanju kad je to potrebno za obavljanje aktivnosti verifikacije za potrebe Poglavlja II. i aktivnosti akreditacije za potrebe poglavlja IV. i V.;
16. „ocjenjivač” znači osoba koju je nacionalno akreditacijsko tijelo imenovalo za ocjenjivanje verifikatora u skladu s ovom Uredbom, pojedinačno ili kao dio ocjenjivačkog tima;
17. „glavni ocjenjivač” znači ocjenjivač koji ima sveukupnu odgovornost za ocjenjivanje verifikatora u skladu s ovom Uredbom.

Članak 3.

Pretpostavka sukladnosti

Pretpostavlja se da je verifikator koji dokaže sukladnost s kriterijima navedenima u relevantnim usklađenim normama, u smislu članka 2. točke 9. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ili njihovim dijelovima, za što je upućivanje objavljeno u *Službenom listu Europske unije*, usklađen sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. ove Uredbe utoliko što primjenjive usklađene norme obuhvaćaju te zahtjeve.

POGLAVLJE II.

AKTIVNOSTI VERIFIKACIJE

ODJELJAK 1.

Ocjena planova praćenja

Članak 4.

Informacije koje društva trebaju dostaviti

1. Društva verifikatoru dostavljaju plan praćenja na brodu uporabom predloška koji odgovara modelu iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1927. Ako plan praćenja nije na engleskom jeziku, dostavlja se engleski prijevod.

2. Prije početka ocjene plana praćenja društvo verifikatoru dostavlja barem sljedeće informacije:
  - (a) relevantnu dokumentaciju ili opis brodskih postrojenja, uključujući certifikate izvora emisija, mjerače protoka koji se upotrebljavaju (ako je primjenjivo), postupke i procese ili dijagrame koji se pripremaju i održavaju izvan plana, prema potrebi, a na koje se upućuje u planu;
  - (b) u slučaju promjena sustava praćenja i izvješćivanja iz članka 7. stavka 2. točaka (c) i (d) Uredbe (EU) 2015/757, relevantne ažurirane verzije ili nove dokumente koji omogućuju procjenu izmijenjenog plana.
3. Društvo na zahtjev dostavlja sve ostale informacije koje se smatraju važnima za ocjenjivanje plana.

Članak 5.

Ocjena planova praćenja

1. Pri ocjenjivanju plana praćenja verifikator provjerava tvrdnje o potpunosti, točnosti, relevantnosti i sukladnosti s Uredbom (EU) 2015/757 informacija navedenih u planu praćenja.
2. Verifikator barem:
  - (a) ocjenjuje je li društvo upotrijebilo odgovarajući predložak za plan praćenja i jesu li navedene informacije za sve obvezne stavke iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1927;
  - (b) verificira da se informacijama u planu praćenja točno i u potpunosti opisuju izvori emisija i oprema za mjerenje postavljeni na brodu te aktualni sustavi i postupci za praćenje i izvješćivanje o relevantnim informacijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757;
  - (c) osigurava da su predviđeni odgovarajući postupci praćenja u slučaju da brod želi iskoristiti izuzeće od praćenja goriva i emisija CO₂ „po putovanju” u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757;
  - (d) prema potrebi, ocjenjuje jesu li informacije koje je dostavilo društvo u pogledu elemenata, postupaka ili nadzora koji se provode kao dio postojećih sustava upravljanja brodom ili koji su obuhvaćeni relevantnim usklađenim normama u pogledu kvalitete, okoliša ili upravljanja relevantne za praćenje emisija CO₂ i drugih relevantnih informacija i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1928 ⁽¹⁾.
3. Za potrebe ocjenjivanja plana praćenja verifikator može provoditi istrage, provjeravati dokumente, vršiti promatranja i primjenjivati bilo koje druge oblike revizije koje se smatraju primjerenima.

Članak 6.

Terenski posjeti

1. Verifikator provodi terenske posjete kako bi stekao dostatno razumijevanje postupaka opisanih u planu praćenja i potvrdio da su informacije u njemu točne.
2. Verifikator određuje lokaciju ili lokacije terenskog posjeta nakon što uzme u obzir mjesto gdje je pohranjena kritična masa relevantnih podataka, uključujući elektroničke ili fizičke primjerke dokumenata čiji se izvornici čuvaju na brodu, i mjesto gdje se provode aktivnosti protoka podataka.
3. Verifikator određuje i koje će se aktivnosti provoditi te koliko je vremena potrebno za posjet.

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1928 od 4. studenoga 2016. o određivanju prevezenog tereta za kategorije brodova osim putničkih, ro-ro i kontejnerskih brodova na temelju Uredbe (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji (SL L 299, 5.11.2016., str. 22.).

4. Odstupajući od stavka 1., verifikator može izostaviti terenski posjet ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) ima dostatno razumijevanje sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu, uključujući njihovo postojanje, primjenu i učinkovito upravljanje koje vrši društvo;
  - (b) vrsta i razina složenosti sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu takve su da terenski posjet nije potreban;
  - (c) ima mogućnost na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije.
5. Ako verifikator izostavi terenski posjet u skladu sa stavkom 4., za unutarnju verifikacijsku dokumentaciju dostavlja obrazloženje neprovođenja terenskog posjeta.

Članak 7.

Rješavanje nesukladnosti u planu praćenja

1. Ako verifikator tijekom ocjene plana praćenja utvrdi nesukladnosti, o tome bez odgode obavješćuje društvo i zahtijeva relevantne ispravke u predloženom vremenskom roku.
2. Društvo ispravlja sve nesukladnosti o kojima ga je verifikator obavijestio te verifikatoru dostavlja revidirani plan praćenja unutar dogovorenog vremenskog roka kojim se verifikatoru omogućuje da prije početka razdoblja izvješćivanja ponovno ocijeni plan praćenja.
3. Verifikator u unutarnjoj verifikacijskoj dokumentaciji dokumentira sve nesukladnosti koje su ispravljene tijekom ocjenjivanja plana praćenja i označava ih kao riješene.

Članak 8.

Neovisni pregled ocjene plana praćenja

1. Verifikacijski tim dostavlja unutarnju verifikacijsku dokumentaciju i nacрте zaključaka ocjenjivanja plana imenovanom neovisnom ispitivaču bez odgode i prije nego što ih dostavi društvu.
2. Neovisni ispitivač provodi pregled kako bi osigurao da je plan praćenja ocijenjen u skladu s ovom Uredbom i da je primijenjena potrebna profesionalna briga i prosudba.
3. Neovisnim pregledom obuhvaća se cijeli postupak ocjenjivanja opisan u ovom Odjeljku i zabilježen u unutarnjoj verifikacijskoj dokumentaciji.
4. Verifikator u unutarnju verifikacijsku dokumentaciju uključuje rezultate neovisnog pregleda.

Članak 9.

Zaključci verifikatora o ocjenjivanju plana praćenja

Verifikator na temelju informacija prikupljenih tijekom ocjenjivanja plana praćenja bez odgode pismenim putem obavješćuje društvo o donesenim zaključcima i u odnosu na plan praćenja navodi:

- (a) je li ocijenjen sukladnim Uredbi (EU) 2015/757;
- (b) sadržava li nesukladnosti zbog kojih nije u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

ODJELJAK 2.

Verifikacija izvješća o emisijama

Članak 10.

Informacije koje društva trebaju dostaviti

1. Prije početka verifikacije izvješća o emisijama društva verifikatoru dostavljaju sljedeće popratne informacije:
  - (a) popis putovanja predmetnog broda u razdoblju izvješćivanja u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2015/757;

- (b) primjerak izvješća o emisijama iz prethodne godine, po potrebi, ako verifikator nije proveo verifikaciju za to izvješće;
- (c) primjerak primijenjenog plana ili primijenjenih planova praćenja, uključujući dokaze u pogledu zaključaka ocjenjivanja koje je proveo akreditirani verifikator, ako je primjenjivo.
2. Nakon što verifikator utvrdi poseban odjeljak/odjeljke ili dokument/dokumente koji se smatraju relevantnima za potrebe verifikacije, društva dostavljaju i sljedeće popratne informacije:
- (a) preslike službenog brodskog dnevnika i brodske knjige ulja (ako su odvojeni);
- (b) preslike dokumenata o opskrbi gorivom;
- (c) preslike dokumenata koji sadržavaju informacije o broju prevezenih putnika i količini prevezenog tereta, prijeđenoj udaljenosti i vremenu provedenom na moru za putovanja broda tijekom razdoblja izvješćivanja.
3. Osim toga te ako je primjenjivo na temelju primijenjene metode praćenja, verifikatori mogu od društva zatražiti da dostavi:
- (a) pregled IT okružja kojim se prikazuje protok podataka za brod u pitanju;
- (b) dokaze o održavanju i točnosti/nesigurnosti opreme za mjerenje/mjerača protoka (npr. potvrde o umjeravanju);
- (c) izvadak podataka o aktivnosti potrošnje goriva iz mjerača protoka;
- (d) preslike dokaza o očitavanju brojila spremnika goriva;
- (e) izvadak podataka o aktivnostima iz sustava za mjerenje izravnih emisija;
- (f) sve druge informacije relevantne za verifikaciju izvješća o emisijama.
4. U slučaju promjene društva, uključena društva postupaju s dužnom pažnjom kako bi verifikatoru dostavila prethodno navedene popratne dokumente ili informacije povezane s putovanjima izvršenima pod nadležnošću svakog od njih.
5. Poduzeća prethodno navedene informacije zadržavaju na razdoblja utvrđena u Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja mora s brodova iz 1973. (Konvencija MARPOL) te u Međunarodnoj konvenciji o zaštiti ljudskog života na moru (Konvencija SOLAS) iz 1988. Do izdavanja Dokumenta o usklađenosti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2015/757, verifikator može zatražiti bilo koju od informacija iz stavaka 1., 2. i 3.

Članak 11.

Ocjena rizika koju provode verifikatori

1. Uz elemente iz članka 15. stavaka 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2015/757, verifikator identificira i analizira sve sljedeće:
- (a) inherentne rizike;
- (b) kontrolne rizike;
- (c) rizike neotkrivanja.
2. Verifikator razmatra područja višeg verifikacijskog rizika i barem sljedeće: podatke o putovanju, potrošnju goriva, emisije CO₂, prijeđenu udaljenost, vrijeme provedeno na moru, prevezen teret i objedinjene podatke u izvješćima o emisijama.
3. Pri utvrđivanju i analizi aspekata iz stavka 2., verifikator razmatra postojanje, potpunost, točnost, dosljednost, transparentnost i relevantnost dostavljenih informacija.
4. Prema potrebi, s obzirom na informacije dobivene tijekom verifikacije, verifikator revidira ocjenu rizika te izmjenjuje ili ponavlja aktivnosti verifikacije koje je potrebno provesti.

Članak 12.**Plan verifikacije**

Verifikator sastavlja nacrt plana verifikacije u skladu s dobivenim informacijama i rizicima utvrđenima tijekom ocjene rizika. Plan verifikacije uključuje barem:

- (a) program verifikacije kojim se opisuju priroda i opseg aktivnosti verifikacije te vrijeme i način njihova provođenja;
- (b) plan uzorkovanja podataka u kojem se navode opseg i metode uzorkovanja podataka povezanih s podatkovnim točkama na kojima se temelje objedinjene emisije CO₂, potrošnja goriva ili druge relevantne informacije u izvješću o emisijama.

Članak 13.**Aktivnosti verifikacije koje se odnose na izvješće o emisijama**

1. Verifikator provodi plan verifikacije te, na temelju ocjene rizika, verificira postoje li u praksi sustavi praćenja i izvješćivanja kako su opisani u planu praćenja koji je ocijenjen zadovoljavajućim te jesu li pravilno provedeni.

U tu svrhu verifikator razmatra provođenje barem sljedećih vrsta postupaka:

- (a) upita upućenih relevantnom osoblju;
- (b) provjere dokumenata;
- (c) postupaka promatranja i pregleda.

2. Verifikator prema potrebi provjerava jesu li aktivnosti unutarnje kontrole opisane u planu praćenja učinkovito provedene. U tu svrhu može razmotriti ispitivanje učinkovitosti dokumentiranog nadzora ne temelju uzorka.

Članak 14.**Verifikacija dostavljenih podataka**

1. Verifikator provjerava podatke dostavljene u izvješću o emisijama na sljedeće načine: detaljnim ispitivanjem, uključujući njihovim praćenjem do primarnog izvora podataka; provjerom podataka u odnosu na vanjske izvore podataka, uključujući podatke o praćenju broda; provedbom usklađivanja; provjeravanjem pragova u pogledu primjerenih podataka te vršenjem ponovnih izračuna.

2. Kao dio provjere podataka iz stavka 1. verifikator provjerava:

- (a) potpunost izvora emisija kako su opisani u planu praćenja;
- (b) potpunost podataka, uključujući one tijekom putovanja za koja je prijavljeno da su obuhvaćena Uredbom (EU) 2015/757;
- (c) dosljednost između dostavljenih objedinjenih podataka i podataka iz relevantne dokumentacije ili primarnih izvora;
- (d) dosljednost između objedinjene potrošnje goriva i podataka o gorivu koje je kupljeno ili je na drugi način dostavljeno predmetnom brodu, ako je primjenjivo;
- (e) pouzdanost i točnost podataka.

Članak 15.**Razina značajnosti**

1. Za potrebe verifikacije podataka o potrošnji goriva i emisijama CO₂ u izvješću o emisijama, razina značajnosti jest 5 % ukupne vrijednosti za svaku stavku u razdoblju izvješćivanja.

2. Za potrebe verifikacije drugih relevantnih informacija u izvješću o emisijama, o prevezenom teretu, o radu u prometu, prijedenoj udaljenosti i vremenu provedenom na moru, razina značajnosti jest 5 % ukupne vrijednosti za svaku stavku u razdoblju izvješćivanja.

Članak 16.**Terenski posjeti**

1. Verifikator provodi terenske posjete kako bi stekao dostatno razumijevanje društva te sustava praćenja i izvješćivanja na brodu kako je opisan u planu praćenja.
2. Verifikator određuje lokaciju ili lokacije terenskog posjeta na temelju rezultata ocjene rizika i nakon što uzme u obzir mjesto gdje je pohranjena kritična masa relevantnih podataka, uključujući elektroničke ili fizičke primjerke dokumenata čiji se izvornici čuvaju na brodu, i mjesto gdje se provode aktivnosti protoka podataka.
3. Verifikator određuje i koje će se aktivnosti provoditi te koliko je vremena potrebno za posjet.
4. Odstupajući od stavka 1., verifikator može izostaviti terenski posjet ako je, na temelju rezultata ocjene rizika, ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) ima dostatno razumijevanje sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu, uključujući njihovo postojanje, primjenu i učinkovito upravljanje koje vrši društvo;
  - (b) vrsta i razina složenosti sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu takve su da terenski posjet nije potreban;
  - (c) ima mogućnost na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije, uključujući ispravnu primjenu metodologije opisane u planu praćenja i verifikaciju podataka dostavljenih u izvješću o emisijama.
5. Na temelju ishoda terenskog posjeta lokaciji na kopnu, pri čemu zaključi da je potrebna verifikacija na brodu kako bi se smanjio rizik značajnih netočnosti u izvješću o emisijama, verifikator može odlučiti posjetiti brod.
6. Ako verifikator izostavi terenski posjet u skladu sa stavkom 4., za unutarnju verifikacijsku dokumentaciju dostavlja obrazloženje za to.

Članak 17.**Rješavanje netočnosti i nesukladnosti u izvješću o emisijama**

1. Ako verifikator tijekom verifikacije izvješća o emisijama utvrdi netočnosti ili nesukladnosti, o tome bez odgode obavješćuje društvo i zahtijeva relevantne ispravke u razumnom vremenskom roku.
2. Verifikator u unutarnjoj verifikacijskoj dokumentaciji dokumentira sve netočnosti ili nesukladnosti koje su ispravljene tijekom verifikacije i označava ih kao riješene.
3. Ako društvo ne ispravi netočnosti ili nesukladnosti iz stavka 1., verifikator prije izdavanja izvješća o verifikaciji traži od društva da objasni glavne uzroke netočnosti ili nesukladnosti.
4. Verifikator utvrđuje utječu li neispravljene netočnosti, pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima, na ukupne emisije iz izvješća ili druge relevantne informacije te hoće li to dovesti do značajnih netočnosti.
5. Verifikator može netočnosti ili nesukladnosti koje su, pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima, ispod razine značajnosti iz članka 15. smatrati značajnim netočnostima ako to opravdavaju njihov opseg i narav ili posebne okolnosti njihova nastanka.

Članak 18.**Zaključak verifikacije izvješća o emisijama**

Da bi dovršio verifikaciju izvješća o emisijama, verifikator barem:

- (a) potvrđuje da su provedene sve aktivnosti verifikacije;
- (b) provodi završne analitičke postupke na objedinjenim podacima kako bi osigurao da u njima nema značajnih netočnosti;

- (c) provjerava zadovoljavaju li informacije u izvješću zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757;
- (d) prije izdavanja izvješća priprema unutarnju verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća te ih u skladu s člankom 21. podnosi neovisnom ispitivaču;
- (e) ovlašćuje osobu za autentifikaciju izvješća na temelju zaključaka neovisnog ispitivača i dokaza iz unutarnje verifikacijske dokumentacije te o tome obavješćuje društvo;
- (f) obavješćuje Komisiju i državu zastave broda jesu li ispunjeni uvjeti za izdavanje dokumenta o usklađenosti.

Članak 19.

Preporuke za poboljšanje

1. Verifikator društvu priopćuje preporuke za poboljšanje u vezi s neispravljenim netočnostima i nesukladnostima koje nisu rezultirale značajnim netočnostima.
2. Verifikator može priopćiti i druge preporuke za poboljšanje koje smatra relevantnima s obzirom na ishod aktivnosti verifikacije.
3. Prilikom priopćavanja preporuka društvu verifikator ostaje nepristran u odnosu na društvo, brod te sustav za praćenje i izvješćivanje. Ne ugrožava svoju nepristranost davanjem savjeta ili razvojem dijelova postupka praćenja i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Članak 20.

Izvješće o verifikaciji

1. Na temelju prikupljenih informacija verifikator društvu izdaje izvješće o verifikaciji za svako izvješće o emisijama podneseno na verifikaciju.
2. Izvješće o verifikaciji uključuje izjavu kojom se izvješće o emisijama verificira kao zadovoljavajuće ili nezadovoljavajuće, u slučaju da sadržava značajne netočnosti koje nisu ispravljene prije izdavanja izvješća.
3. Za potrebe stavka 2. smatra se da je izvješće o emisijama verificirano kao zadovoljavajuće samo ako ne sadržava značajne netočnosti.
4. Izvješće o verifikaciji sadržava barem sljedeće elemente:
  - (a) naziv društva i identifikacijsku oznaku broda;
  - (b) naslov iz kojeg je jasno da se radi o izvješću o verifikaciji;
  - (c) identitet verifikatora;
  - (d) upućivanje na izvješće o emisijama i razdoblje izvješćivanja koji se verificiraju;
  - (e) upućivanje na jedan ili više planova praćenja koji su ocijenjeni kao zadovoljavajući;
  - (f) upućivanje na upotrijebljenu normu verifikacije ili više njih;
  - (g) sažetak postupaka verifikatora, uključujući informacije o terenskim posjetima ili razloge zašto su izostavljeni;
  - (h) sažetak značajnih izmjena plana praćenja i podataka o aktivnostima u razdoblju izvješćivanja, prema potrebi;
  - (i) izjavu o verifikaciji;
  - (j) opis neispravljenih netočnosti i nesukladnosti, uključujući njihovu prirodu i opseg te navod imaju li ili nemaju značajan utjecaj na element/e izvješća o emisijama s kojima su povezani;
  - (k) ako je primjenjivo, preporuke za poboljšanje;
  - (l) datum izvješća o verifikaciji i popis ovlaštene osobe u ime verifikatora.

Članak 21.

Neovisni pregled izvješća o emisijama

1. Neovisni ispitivač pregledava unutarnju verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća o verifikaciji kako bi se verificiralo da je postupak verifikacije proveden u skladu s ovom Uredbom i da je primijenjena potrebna profesionalna briga i prosudba.
2. Neovisnim pregledom obuhvaća se cijeli postupak verifikacije naveden u ovom Odjeljku i zabilježen u unutarnjoj verifikacijskoj dokumentaciji.
3. Nakon autentifikacije izvješća o emisijama u skladu s člankom 18. točkom (e) verifikator uključuje rezultate neovisnog pregleda u unutarnju verifikacijsku dokumentaciju.

POGLAVLJE III.

ZAHTJEVI ZA VERIFIKATORE

Članak 22.

Postupak trajnih ovlasti

1. Verifikator utvrđuje, dokumentira, provodi i održava postupak trajnih ovlasti kako bi osigurao da je sve osoblje kojem su povjerene aktivnosti verifikacije ovlašteno za zadatke koji su im dodijeljeni.
2. Za potrebe postupka ovlasti iz stavka 1. verifikator uspostavlja, dokumentira, provodi i održava sljedeće:
  - (a) opće kriterije ovlasti za sve osoblje koje vrši aktivnosti verifikacije u skladu s člankom 23. stavkom 3.;
  - (b) posebne kriterije ovlasti za svaku funkciju verifikatora koji vrši aktivnosti verifikacije, posebno za revizora sustava MRV za pomorski promet, neovisnog ispitivača i tehničkog stručnjaka u skladu s člancima 24., 25. i 26.;
  - (c) metodu osiguravanja trajnih ovlasti i redovite evaluacije rada sveg osoblja koje vrši aktivnosti verifikacije;
  - (d) postupak osiguravanja stalnog osposobljavanja osoblja koje vrši aktivnosti verifikacije.
3. Verifikator redovito prati, barem na godišnjoj razini, rad sveg osoblja koje vrši aktivnosti verifikacije kako bi potvrdio njihovu trajnu ovlaštenost.

Članak 23.

Verifikacijski timovi

1. Za svaki verifikacijski angažman verifikator okuplja verifikacijski tim koji je sposoban vršiti aktivnosti verifikacije iz članka 5. – 20.
2. Verifikacijski tim sastoji se najmanje od jednog revizora sustava MRV za pomorski promet i, ako je primjereno s obzirom na verifikatorovo shvaćanje složenosti zadataka koje je potrebno izvršiti i njegovu sposobnost da provede potrebnu ocjenu rizika, odgovarajućeg broja dodatnih revizora sustava MRV za pomorski promet i/ili tehničkih stručnjaka.
3. Članovi tima moraju razumjeti svoju ulogu u postupku verifikacije i moći učinkovito komunicirati na jeziku potrebnom za izvršavanje verifikacijskih zadataka i provjeru informacija koje društvo dostavi.

Članak 24.

Zahtjevi u pogledu ovlasti za revizore sustava MRV za pomorski promet

1. Revizori sustava MRV za pomorski promet moraju imati ovlasti za ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i ovom Uredbom.

2. U tu svrhu revizori sustava MRV za pomorski promet moraju barem:
  - (a) poznavati Uredbu (EU) 2015/757, ovu Uredbu, Provedbenu uredbu (EU) 2016/1927, Provedbenu uredbu (EU) 2016/1928, i relevantne smjernice Komisije;
  - (b) poznavati reviziju podataka i informacija i imati iskustva u tom području, uključujući:
    - i. metodologiju revizije podataka i informacija, primjenu razine značajnosti i ocjenu značajnosti netočnosti;
    - ii. analiziranje inherentnih i kontrolnih rizika,
    - iii. tehnike uzorkovanja povezane s uzorkovanjem podataka i provjerom kontrolnih aktivnosti;
    - iv. ocjenjivanje podatkovnih i informacijskih sustava, IT sustava, aktivnosti protoka podataka, kontrolnih aktivnosti, kontrolnih sustava i postupaka za kontrolne aktivnosti.
3. Osim toga, u obzir će se uzimati i znanje specifično za sektor te iskustvo s relevantnim aspektima navedenima u Prilogu.

Članak 25.

Zahtjevi u pogledu ovlasti za neovisne ispitivače

1. Neovisni ispitivač mora ispunjavati zahtjeve u pogledu ovlasti koji se primjenjuju na revizore sustava MRV za pomorski promet, kako je navedeno u članku 24.
2. Da bi ocijenio je li unutarnja verifikacijska dokumentacija potpuna i je li tijekom aktivnosti verifikacije prikupljeno dovoljno dokaza, neovisni ispitivač mora imati potrebne ovlasti za:
  - (a) analizu dostavljenih informacija i potvrdu njihove potpunosti i cjelovitosti;
  - (b) osporavanje informacija koje nedostaju ili su proturječne;
  - (c) provjeravanje tragova podataka kako bi ocijenio sadržava li unutarnja verifikacijska dokumentacija dovoljno informacija kojima se podržava nacrt zaključaka koji se ispituju u unutarnjem pregledu.

Članak 26.

Angažiranje tehničkih stručnjaka

1. Ako su tijekom aktivnosti verifikacije ili postupka pregleda potrebni temeljito znanje i specifična stručnost, revizor sustava MRV za pomorski promet ili neovisni ispitivač mogu angažirati tehničke stručnjake, po vlastitom nalogu i uz punu odgovornost.
2. Osim znanja o određenoj temi, tehnički stručnjaci moraju imati i dovoljno razumijevanje pitanja iz članka 24.

Članak 27.

Postupci za aktivnosti verifikacije

1. Verifikatori utvrđuju, dokumentiraju, provode i održavaju jedan ili više postupaka i procesa za aktivnosti verifikacije opisane u člancima 5. – 21.
2. Pri uspostavi i provedbi takvih postupaka i procesa verifikator provodi aktivnosti u skladu s usklađenom normom na temelju Uredbe (EZ) br. 765/2008 o zahtjevima za tijela za potvrđivanje i verifikaciju stakleničkih plinova za upotrebu u akreditaciji ili drugim oblicima priznavanja.

3. Verifikatori osmišljaju, dokumentiraju, provode i održavaju sustav upravljanja kvalitetom kako bi osigurali dosljedan razvoj, provedbu, poboljšanje i preispitivanje postupaka i procesa u skladu s usklađenom normom iz stavka 2.
4. Nadalje, verifikatori uspostavljaju sljedeće postupke, procese i aranžmane u skladu s usklađenom normom iz stavka 2.:
  - (a) postupak i politiku komunikacije s društvom;
  - (b) odgovarajuće aranžmane za čuvanje povjerljivosti dobivenih informacija;
  - (c) postupak za rješavanje žalbi društava;
  - (d) postupak za rješavanje pritužbi društava (uključujući indikativni vremenski rok);
  - (e) postupak za izdavanje revidiranog izvješća o verifikaciji u slučajevima kad se pogreška u izvješću o verifikaciji ili izvješću o emisijama utvrdi nakon što je verifikator poduzeću dostavio izvješće o verifikaciji.

Članak 28.

Unutarnja verifikacijska dokumentacija

1. Verifikator priprema i sastavlja unutarnju verifikacijsku dokumentaciju koja sadržava barem:
  - (a) rezultate provedenih aktivnosti verifikacije;
  - (b) plan verifikacije i ocjenu rizika;
  - (c) dovoljno informacija kojima se podržava ocjena plana praćenja i nacrt izvješća o verifikaciji, uključujući obrazloženja prosudbi o tome jesu li netočnosti bile značajne.
2. Unutarnja verifikacijska dokumentacija sastavlja se tako da neovisni ispitivač iz članka 8. i 21. i nacionalno akreditacijsko tijelo mogu ocijeniti je li verifikacija izvršena u skladu s ovom Uredbom.

Članak 29.

Evidencija i komunikacija

1. Verifikatori vode evidenciju kako bi dokazali usklađenost s ovom Uredbom, uključujući u pogledu ovlasti i nepristranosti svojeg osoblja.
2. Verifikatori čuvaju povjerljivost informacija dobivenih tijekom verifikacije, u skladu s usklađenom normom iz članka 27.

Članak 30.

Nepriistranost i neovisnost

1. Verifikatori trebaju biti organizirani tako da čuvaju svoju objektivnost, neovisnost i nepristranost. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se relevantni zahtjevi navedeni u usklađenoj normi iz članka 27.
2. Verifikatori ne provode aktivnosti verifikacije za društvo koje predstavlja neprihvatljiv rizik za njihovu nepristranost ili u odnosu na koje imaju sukob interesa.
3. Smatra se da neprihvatljiv rizik za nepristranost ili sukob interesa postoji, među ostalim, ako verifikator ili bilo koji dio istog pravnog subjekta ili osoblje i ugovorni radnici uključeni u verifikaciju pružaju:
  - (a) konzultantske usluge za razvoj postupka praćenja i izvješćivanja opisanog u planu praćenja, uključujući razvoj metodologije praćenja, sastavljanje nacrt izvješća o emisijama i sastavljanje nacrt plana praćenja;
  - (b) tehničku pomoć za razvoj ili održavanje sustava za praćenje i izvješćivanje o emisijama ili drugim relevantnim informacijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

4. Verifikatori ne smiju vanjskim izvršiteljima povjeriti neovisni pregled ni izdavanje izvješća o verifikaciji.
5. Ako verifikatori vanjskim izvršiteljima povjeravaju druge aktivnosti verifikacije, trebaju ispuniti relevantne zahtjeve navedene u usklađenoj normi iz članka 27.
6. Verifikatori utvrđuju, dokumentiraju, provode i održavaju postupak kojim se osigurava njihova trajna nepristranost i neovisnost, kao i nepristranost i neovisnost dijelova istog pravnog subjekta i sveg osoblja. U slučaju povjeravanja zadataka vanjskom izvršitelju, iste se obveze primjenjuju na ugovorne radnike uključene u verifikaciju. Taj postupak mora ispunjavati relevantne zahtjeve navedene u usklađenoj normi iz članka 27.

POGLAVLJE IV.

AKREDITACIJA VERIFIKATORA

Članak 31.

Opseg akreditacije

Akreditacija verifikatora obuhvaća ocjenu planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama.

Članak 32.

Ciljevi postupka akreditacije

Tijekom postupka akreditacije i godišnjeg nadzora akreditiranih verifikatora, u skladu s člancima 36. – 41., nacionalna akreditacijska tijela ocjenjuju verifikatora i njegovo osoblje koji provode aktivnosti verifikacije s obzirom na sljedeće točke:

- (a) imaju li ovlasti za ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama u skladu s ovom Uredbom;
- (b) ocjenjuju li zaista planove praćenja i verificiraju li izvješća o emisijama u skladu s ovom Uredbom;
- (c) ispunjavaju li zahtjeve za verifikatore iz članaka 22. – 30., uključujući one koji se odnose na nepristranost i neovisnost.

Članak 33.

Minimalni zahtjevi za akreditaciju

S obzirom na minimalne zahtjeve za akreditaciju i zahtjeve za akreditacijska tijela, primjenjuje se usklađena norma u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 u pogledu općih zahtjeva za akreditacijska tijela koja vrše akreditaciju tijela za ocjenu sukladnosti.

Članak 34.

Kriteriji za podnošenje zahtjeva za akreditaciju nacionalnih akreditacijskih tijela

1. Pravni subjekti s poslovnim nastanom u jednoj od država članica podnose zahtjev za akreditaciju u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 765/2008.
2. Ako pravni subjekt koji podnosi zahtjev za akreditaciju nema poslovni nastan u nekoj od država članica, može svoj zahtjev uputiti nacionalnom akreditacijskom tijelu bilo koje države članice koja vrši akreditaciju u smislu članka 16. Uredbe (EU) 2015/757.

Članak 35.

Zahtjevi za akreditaciju

1. Zahtjevi za akreditaciju moraju sadržavati informacije koje se traže na temelju usklađene norme iz članka 33.

2. Osim toga, prije početka ocjenjivanja iz članka 36., podnositelji zahtjeva nacionalnom akreditacijskom tijelu na zahtjev stavljaju na raspolaganje informacije o:
- (a) postupcima i procesima iz članka 27. stavka 1. te o sustavu upravljanja kvalitetom iz članka 27. stavka 3.;
  - (b) kriterijima ovlasti iz članka 22. stavka 2. točaka (a) i (b), rezultatima postupka trajnih ovlasti iz istog članka i ostaloj relevantnoj dokumentaciji o ovlastima sveg osoblja uključenog u aktivnosti verifikacije kako je navedeno u člancima 24. i 25.;
  - (c) postupku za osiguravanje trajne nepristranosti i neovisnosti kako je navedeno u članku 30. stavku 6.;
  - (d) tehničkim stručnjacima i ključnom osoblju uključenom u ocjenu planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama;
  - (e) postupcima i procesima za osiguravanje primjerene verifikacije, uključujući one koji se odnose na unutarnju verifikacijsku dokumentaciju iz članka 28.;
  - (f) relevantnoj evidenciji kako je navedeno u članku 29.;
  - (g) ostalim aspektima za koje nacionalno akreditacijsko tijelo procijeni da su relevantni.

Članak 36.

Ocjena

1. Za potrebe ocjene iz članka 32., ocjenjivački tim barem:
  - (a) pregledava sve relevantne dokumente i evidenciju koje podnositelj zahtjeva dostavi u skladu s člankom 35.;
  - (b) vrši terenski posjet kako bi pregledao reprezentativan uzorak unutarnje verifikacijske dokumentacije i ocijenio provedbu sustava upravljanja kvalitetom podnositelja zahtjeva i postupke ili procese za aktivnosti verifikacije iz članka 27.;
  - (c) uvjerava se u rad i ovlaštenost reprezentativnog broja zaposlenika podnositelja zahtjeva uključenih u ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama kako bi se osiguralo da djeluju u skladu s ovom Uredbom.
2. Ocjenjivački tim vrši aktivnosti iz stavka 1. u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 33.
3. Ocjenjivački tim obavješćuje podnositelja zahtjeva o rezultatima i nesukladnostima te zahtjeva odgovor, u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 33.
4. Podnositelj zahtjeva poduzima korektivne mjere kako bi uklonio nesukladnosti o kojima je obaviješten u skladu sa stavkom 3. te u svojem odgovoru navodi koje su mjere poduzete ili se planiraju poduzeti u roku koji je utvrdilo nacionalno akreditacijsko tijelo kako bi se te nesukladnosti uklonile.
5. Nacionalno akreditacijsko tijelo pregledava odgovor podnositelja zahtjeva u skladu sa stavkom 4.
6. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo utvrdi da su odgovor podnositelja zahtjeva ili poduzete mjere nedovoljne ili neučinkovite, od podnositelja zahtjeva traži da dostavi daljnje informacije ili da poduzme dodatne mjere.
7. Nacionalno akreditacijsko tijelo može i zatražiti dokaz ili provesti naknadnu ocjenu stvarne provedbe korektivnih mjera.

Članak 37.

Odluka o akreditaciji i potvrda o akreditaciji

1. Tijekom pripreme i donošenja odluke o odobrenju, produljenju ili obnovi akreditacije podnositelja zahtjeva, nacionalno akreditacijsko tijelo uzima u obzir zahtjeve usklađene norme iz članka 33.

2. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo odluči odobriti ili obnoviti akreditaciju podnositelja zahtjeva, u tu svrhu izdaje potvrdu o akreditaciji.
3. Potvrda o akreditaciji sadržava barem informacije koje se zahtijevaju na temelju usklađene norme iz članka 33.
4. Rok valjanosti potvrde o akreditaciji jest pet godina od dana izdavanja.

Članak 38.

Godišnji nadzor

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo provodi godišnji nadzor svakog verifikatora kojem je izdalo potvrdu o akreditaciji. Taj nadzor obuhvaća barem:
  - (a) terenski posjet iz članka 36. stavka 1. točke (b);
  - (b) uvjeravanje u rad i ovlaštenost reprezentativnog broja zaposlenika verifikatora u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (c).
2. Nacionalno akreditacijsko tijelo provodi prvi nadzor verifikatora u skladu sa stavkom 1. u roku od 12 mjeseci od dana izdavanja potvrde o akreditaciji.
3. Planom nadzora nacionalnom se akreditacijskom tijelu omogućava ocjena reprezentativnih uzoraka aktivnosti verifikatora u okviru potvrde o akreditaciji i osoblja uključenog u aktivnosti verifikacije, u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 33.
4. Na temelju rezultata nadzora nacionalno akreditacijsko tijelo odlučuje hoće li potvrditi nastavak akreditacije.
5. Ako verifikator vrši verifikaciju u drugoj državi članici, nacionalno akreditacijsko tijelo koje ga je akreditiralo može zatražiti od nacionalnog akreditacijskog tijela te druge države članice da izvrši aktivnosti nadzora u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Članak 39.

Ponovna ocjena

1. Prije isteka potvrde o akreditaciji koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo ponovno ocjenjuje predmetnog verifikatora kako bi utvrdilo može li se produljiti valjanost potvrde.
2. Planom ponovne ocjene osigurava se da nacionalno akreditacijsko tijelo ocijeni reprezentativni uzorak aktivnosti verifikatora obuhvaćenih potvrdom.

Planiranjem i provedbom ponovne ocjene nacionalno akreditacijsko tijelo ispunjava zahtjeve usklađene norme iz članka 33.

Članak 40.

Izvanredne ocjene

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo u svakom trenutku može provesti izvanrednu ocjenu verifikatora kako bi se osiguralo da i dalje ispunjava zahtjeve ove Uredbe.
2. Da bi nacionalnom akreditacijskom tijelu omogućio ocjenu potrebe za izvanrednom ocjenom, verifikator to tijelo odmah obavješćuje o svim značajnim promjenama relevantnima za svoju akreditaciju u pogledu bilo kojeg aspekta svojeg statusa ili rada.

Te značajne promjene uključuju promjene navedene u usklađenoj normi iz članka 33.

Članak 41.**Administrativne mjere**

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo može suspendirati ili povući akreditaciju verifikatora ako verifikator ne ispunjava zahtjeve ove Uredbe.
2. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira ili povlači akreditaciju verifikatora ako verifikator to zatraži.
3. Nacionalno akreditacijsko tijelo utvrđuje, dokumentira, provodi i održava postupak za suspenziju i povlačenje akreditacije u skladu s usklađenom normom iz članka 33.
4. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira akreditaciju verifikatora ako verifikator:
  - (a) ne ispunjava zahtjeve za ovlaštenost u skladu s člankom 22., za postupke za aktivnosti verifikacije u skladu s člankom 27., za unutarnju verifikacijsku dokumentaciju u skladu s člankom 28. ili za nepristranost i neovisnost u skladu s člankom 30.;
  - (b) prekrši bilo koje druge uvjete koje je utvrdilo nacionalno akreditacijsko tijelo.
5. Nacionalno akreditacijsko tijelo povlači akreditaciju verifikatora ako:
  - (a) verifikator ne ispravi osnovu za odluku o suspenziji potvrde o akreditaciji;
  - (b) član višeg rukovodstva verifikatora bude proglašen krivim za prijevare;
  - (c) verifikator namjerno dostavi lažne informacije.
6. Na odluke nacionalnog akreditacijskog tijela o suspenziji ili povlačenju akreditacije u skladu sa stavcima 1., 4. i 5. može se uložiti žalba u skladu s postupcima koje uspostavljaju države članice u skladu s člankom 5. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 765/2008.
7. Odluke nacionalnog akreditacijskog tijela o suspenziji ili povlačenju akreditacije stupaju na snagu nakon što se verifikatora o njima obavijesti. Nacionalno akreditacijsko tijelo razmatra učinak na aktivnosti izvršene prije tih odluka s obzirom na prirodu nesukladnosti.
8. Nacionalno akreditacijsko tijelo prekida suspenziju potvrde o akreditaciji ako primi zadovoljavajuće informacije i zaključi da verifikator ispunjava zahtjeve ove Uredbe.

POGLAVLJE V.

ZAHTJEVI ZA NACIONALNA AKREDITACIJSKA TIJELA**Članak 42.****Nacionalna akreditacijska tijela**

1. Zadatke koji se odnose na akreditaciju u skladu s ovom Uredbom provode nacionalna akreditacijska tijela imenovana u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008.
2. Za potrebe ove Uredbe, nacionalno akreditacijsko tijelo obavlja svoje zadaće u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 33.

Članak 43.**Ocjenjivački tim**

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo imenuje ocjenjivački tim za svako ocjenjivanje koje se provodi prema zahtjevima usklađene norme iz članka 33.

2. Ocjenjivački tim čine glavni ocjenjivač odgovoran za provedbu ocjenjivanja u skladu s ovom Uredbom i, prema potrebi, odgovarajući broj ocjenjivača ili tehničkih stručnjaka s relevantnim znanjem i iskustvom za određen opseg akreditacije.
3. Ocjenjivački tim uključuje barem jednu osobu koja ima sljedeće vještine:
  - (a) poznavanje Uredbe (EU) 2015/757, ove Uredbe i drugog relevantnog zakonodavstva iz članka 24. stavka 2. točke (a);
  - (b) poznavanje značajki raznih vrsta plovila te praćenja emisija CO₂, potrošnje goriva i drugih relevantnih informacija u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 te izvješćivanja o njima.

Članak 44.

Zahtjevi u pogledu ovlasti za ocjenjivače

1. Ocjenjivači trebaju imati ovlasti za vršenje aktivnosti iz članka 36. – 41. U tu svrhu ocjenjivač treba:
  - (a) ispunjavati zahtjeve usklađene norme iz članka 33.;
  - (b) imati znanje o reviziji podataka i informacija, kako je navedeno u članku 24. stavku 2. točki (b), stečeno osposobljavanjem ili pristupom osobi koja ima znanje i iskustvo s takvim podacima i informacijama.
2. Osim zahtjeva u pogledu ovlasti iz stavka 1., glavni ocjenjivač treba imati ovlasti za vođenje ocjenjivačkog tima.
3. Osim zahtjeva u pogledu ovlasti iz stavka 1., interni ispitivači i osobe koje donose odluke o odobrenju, produljivanju ili obnavljanju akreditacije moraju imati dovoljno znanje i iskustvo za evaluaciju akreditacije.

Članak 45.

Tehnički stručnjaci

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo može u ocjenjivački tim uključiti tehničke stručnjake kako bi pružili temeljito znanje i stručnost o određenom pitanju potrebne za potporu glavnom ocjenjivaču ili ocjenjivaču.
2. Tehnički stručnjaci obavljaju određene zadatke pod vodstvom i punom odgovornošću glavnog ocjenjivača predmetnog ocjenjivačkog tima.

Članak 46.

Baza podataka akreditiranih verifikatora

1. Nacionalna akreditacijska tijela uspostavljaju i održavaju bazu podataka koja je javno dostupna i sadržava barem sljedeće informacije:
  - (a) ime, akreditacijski broj i adresu svakog verifikatora kojeg je akreditiralo to nacionalno akreditacijsko tijelo;
  - (b) države članice u kojima svaki verifikator vrši verifikacije, ako je primjenjivo;
  - (c) datum kad je akreditacija odobrena i datum njezina isteka;
  - (d) informacije o administrativnim mjerama izrečenima verifikatoru.

2. O svakoj promjeni statusa verifikatora obavješćuje se Komisiju putem relevantnog standardiziranog predloška.
3. Tijelo priznato u članku 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 olakšava i usklađuje pristup nacionalnim bazama podataka.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 47.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. rujna 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Znanje i iskustvo specifični za pomorski sektor

Za potrebe članka 24. stavka 3., u obzir se uzimaju znanje i iskustvo u pogledu sljedećeg:

- razumijevanja relevantnih propisa iz konvencija MARPOL i SOLAS, poput onih o energetske učinkovitosti za brodove ⁽¹⁾, Tehničkog kodeksa NOx ⁽²⁾, Pravila o sumpornim oksidima ⁽³⁾, Pravila o kvaliteti loživog ulja ⁽⁴⁾, Kodeksa o stabilitetu u neoštećenom stanju iz 2008. i relevantnih smjernica (primjerice smjernica za razvoj SEEMP-a),
- mogućih sinergija između praćenja i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i postojećih sustava upravljanja specifičnih za pomorski sektor (npr. Kodeks ISM) te ostalih relevantnih smjernica specifičnih za sektor (kao što su smjernice za razvoj SEEMP-a),
- izvora emisija na brodu,
- registracije putovanja i postupaka kojima se osigurava potpunost i točnost popisa putovanja (kako ih podnosi društvo),
- pouzdanih vanjskih izvora (uključujući podatke o praćenju broda) koji bi mogli poslužiti za provjeru informacija u usporedbi s podacima s brodova,
- metoda izračuna potrošnje goriva, kako ih brodovi primjenjuju u praksi,
- primjene razina nesigurnosti u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i relevantnim smjernicama,
- primjene faktora emisije za sva goriva koja se upotrebljavaju na brodu, uključujući ukapljeni prirodni plin, hibridna goriva i biogoriva,
- rukovanja gorivom, čišćenja goriva, sustava spremnika,
- održavanja broda/nadzora kvalitete mjerne opreme,
- dokumenata o opskrbi gorivom, uključujući dostavnice za gorivo,
- operativnih dnevnika, sažetaka putovanja i lučkih sažetaka, palubnog dnevnika,
- komercijalne dokumentacije, npr. ugovora o najmu, teretnica,
- postojećih zakonskih zahtjeva,
- rada brodskih sustava pohrane goriva,
- određivanja gustoće goriva koje brodovi primjenjuju u praksi,
- postupaka i aktivnosti protoka podataka za izračun prevezenog tereta (u volumenu ili masi), kako se primjenjuju na vrste brodova i aktivnosti iz Uredbe (EU) 2015/757,
- koncepta nosivosti broda kako se primjenjuje na vrste brodova i aktivnosti iz Uredbe (EU) 2015/757 u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2016/1928,
- postupaka protoka podataka koji se koriste za izračun prijeđene udaljenosti i vremena provedenog na moru za putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757,
- strojeva i tehničkih sustava koji se koriste na brodu za određivanje potrošnje goriva, prijevoz i druge relevantne informacije.

⁽¹⁾ Pravilo 22., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽²⁾ Revidirani Tehnički kodeks o nadzoru emisija dušikovih oksida iz brodskih dizelskih motora (Rezolucija MEPC.176(58), kako je izmijenjena Rezolucijom MEPC.177(58)).

⁽³⁾ Pravilo 14., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽⁴⁾ Pravilo 18., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.